

A stylized illustration of a landscape. In the foreground, a path of white diagonal lines leads from the bottom left towards the center. To the left, there are stylized trees with yellow and orange leaves. In the background, there are silhouettes of animals: a green horse, a blue ram, a green camel, and a brown horse with a rider holding a flag. The overall color palette is light blue, yellow, and brown.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҮЛЕС

Жеткізілімдерді ұйымдастыру105

Жергілікті қамтуды дамыту 106

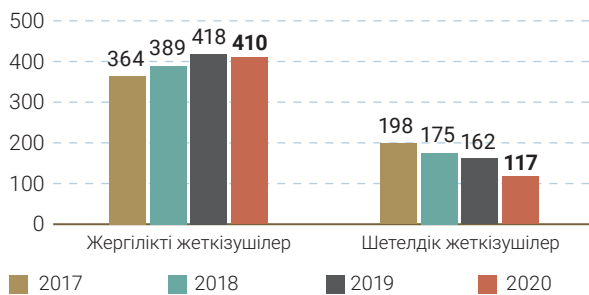
Әлеуметтік инфрақұрылымға үлес 108

ЖЕТКІЗІЛІМДЕРДІ ҰЙЫМДАСТЫРУ GRI 102-9, 102-44

КПО өз қызметін этикалық нормаларға және барлық тиісті заңдар мен ережелерге сәйкес жүргізуге міндеттенеді. Сондықтан КПО жоғары стандарттарды ұстанатын, сондай-ақ жеке және өндірістік қауіпсіздікті, этика мен нормаларды сақтауға және орнықты өсуге қатысты міндеттемелерді көрсететін жеткізушілермен және мердігерлермен шарттық қарым-қатынас жасасады. Осы іргелі қағидаттарымыз келісімшарт мерзімі аяқталғанға дейін келісімшарттық жұмыс және сатып алу процесінің әр кезеңіне енгізіледі және бағаланады.

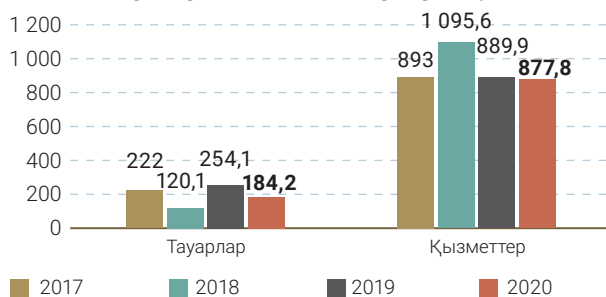
2020 жылы КПО жеткізушілермен және мердігерлермен 500-ден астам келісімшарт және келісімшартқа қосымшалар жасасты, оның ішінде 80%-ы жергілікті кәсіпорындар.

26-сызба. 2017–2020 жж. КПО жеткізушілері және мердігерлері

2020 жылы КПО тауарларды жеткізу бойынша құны шамамен 180 млн АҚШ долларын құрайтын 800-ге жуық келісімшарттар мен келісімшарттарға қосымшаларға және қызметтер көрсету бойынша құны шамамен 880 млн АҚШ доллары болатын 700-ге жуық келісімшарттар мен келісімшарттарға қосымшаларға қол қойды.

27-сызба. 2017–2020 жж. келісімшарттар мен келісімшарттарға қосымшалар құны (АҚШ долл.)

Біз келісімшарттар мен сатып алу қызметтерін заңнамаға және Қарашығанақтың басқару бойынша бірлескен комитетінің Қарашығанақ жобасы бойынша тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алуды реттейтін тендерлік процедураларына сәйкес жүргіземіз.

2020 жылдың сәуірінде КПО «Жаңа тендерлік процедураларды» қабылдады. Процедуралар электрондық құжаттармен алмасу мен оларды өңдеуге, соның ішінде тендер құжаттарын қабылдау мен оларды бағалауға мүмкіндік берді. Бұл әрекет, өз кезегінде, COVID-19 пандемиясы кезіндегі әлеуметтік арақашықтық сақтау мен онлайн жұмысқа көшумен байланысты мәселелерді шешті. Тендерлік процедуралардың жаңа нұсқасында ерте тендерлер, сынақ тапсырыстары, инвестициялар үшін келісімшарт ұсыну, конкурстық өтінімдерді шартты төмендету және тек қана қазақстандық компаниялар қатысатын тендерлер арқылы тауарларды Қазақстан Республикасында өндіруді, оның ішінде жергілікті қамтуды дамытуға да басты көңіл қойылады.

Жергілікті ықтимал мердігерлер мен жеткізушілердің бәсекелестікке қабілеттіліктерін арттыруға көмектесу үшін және осындай компаниялар үшін тендерге қатысу құқығынан айыру тәуекелдерін азайту үшін КПО тендер алдындағы әрекеттесудің құрылымданған сессияларын өткізуге баса назар аударды. Осы сессияларда тендерлерге қатысушыларға КПО тендерлік талаптарының нақты түсіндірмелері, сондай-ақ бұл саладағы сабақ болған жағдайлар ақпарат беріледі. GRI 103-2

КПО компаниясы «Атамекен», «KazService» және мұнай-газ секторының басқа да ұйымдарымен және қауымдас-тықтарымен өткізілетін іс-шараларға белсенді қатысып келеді. Көптеген сан алуан мүмкіндіктерді пайдалана отырып, КПО өз талаптарын жергілікті нарық қатысушыларына белсенді түрде ұсынып отырады. Компания осы жергілікті нарық қатысушыларының дамуын және өсуін қолдап, соның ішінде тауарлар, жұмыстар мен қызметтерді халықаралық деңгейде танымал және тәжірибелі жеткізушілерімен ынтымақтастық құру арқылы барынша ынталандырады. Жергілікті қамту бойынша мақсаттарға қол жеткізу КПО-ның Қазақстан Республикасы алдындағы маңызды міндеттемесі болып табылады және КПО оны анық түсінеді.

Қызметін ашық және айқын тәртіпте жүргізетін оператор ретінде КПО сатып алу бойынша өз жоспарларын <https://kpo.kz/kz/zhetkizushilerge/kelisimshart-zhospary> парағында жыл сайын жариялап отырады.

КПО тендерлеріне қатысуға мүдделі ықтимал жеткізушілерге КПО жеткізушілер дерекқорында (толығырақ https://kpo.kz/kz/КПО_вебсайтында) тіркеліп, өздері туралы ақпаратты жаңартып отыру, немесе Қазақстанның «АЛАШ» біріңғай жеткізушілер дерекқорында тікелей тіркелу ұсынылады. Сонымен қатар КПО ресурстарды іздеу стратегиясына енгізілу үшін ықтимал жеткізушілерге өздерінің біліктілігі мен тиісті жұмыс тәжірибесі туралы сенімді ақпарат беру маңызды.

ЖЕРГІЛІКТІ ҚАМТУДЫ ДАМУ

GRI 203-2, 102-44

КПО-ның Қарашығанақ жобасындағы «Жергілікті қамту саясатына» сәйкес, 2001 жылдан бері КПО жергілікті қамтуды дамытудың екі жылдық бағдарламасын әзірлеп, жүзеге асырып келеді.

2020–2021 жылдарға арналған бағдарламаның мақсаттары ҚР машина жасауды дамыту, индустриализациялау және цифрландыру бойынша мемлекеттік бастамаларымен сәйкес келеді. Бұл бағдарлама жергілікті қамтуды дамытуға қатысты мақсаттық салаларды, сонымен қатар қызметті қадағалау және тиімділігін бағалау үшін негізгі көрсеткіштерді анықтайды. **GRI 103-2**

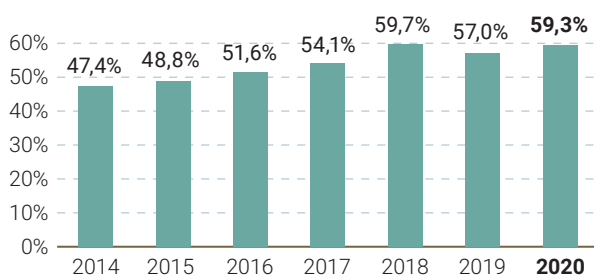
КПО-ның жергілікті қамтуды дамытудағы бастамалары келесі нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік туғызды:

GRI 204-1

Қарашығанақ жобасындағы жергілікті қамту үлесі 2020 жылы 59,3%-ды құрады (586,7 млн АҚШ долларына тең);

Сатып алудың жалпы көлемінің 33%-ын (оның ішінде жергілікті қамту СТ-КЗ¹⁵ бойынша 16,2%-ды құрайды) құрайтын Қазақстанда өндірілген тауарлар 45,5 млн АҚШ долларына сатылып алынды.

28-сызба. КПО сатып алудың жалпы көлеміндегі жергілікті қамту үлесі, 2014–2020 жж. **GRI 204-1**

КПО Қазақстанда өндірілген тауарларды сатып алу бойынша жергілікті қамту үлесінің көбеюіне ерекше көңіл бөледі. Жалпы көрсеткіштердің тұрақты түрде ұлғаюына 2014 жылдан бері жүзеге асырылып келе жатқан өндірісті жергіліктендіру шаралары есебінен қол жеткізіледі.

2020 жылы Қарашығанақ жобасына қажетті жылу алмастырғыш, механикалық бөлшектер, тетіктер, баллондарды сақтауға арналған контейнерлер, қырғышты жіберу/қабылдау қондырғысына арналған қосалқы бөлшектер, ауа арқылы салқындатқыштар, каустик сақтауға арналған ыдыстар, компрессор сепараторлары, еңіс пластиналы сепараторлар мен флотацияға арналған ыдыстар секілді тауарларды ҚР-да шығаруға жалпы сомасы 4,3 млн АҚШ долларын құрайтын 20 келісімшартқа қол қойылды. «Қазақстандық тендерлерді» өткізу жергілікті өндірушілер мен жеткізушілердің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға септігін тигізеді. 2020 жылы КПО жалпы сомасы 399 млн АҚШ долларын құрайтын 35 қазақстандық тендерді тек қана жергілікті компаниялар арасында өткізді. Нәтижесінде, КПО жалпы құны 1,7 млн АҚШ долларын құрайтын 10 келісімшартты жергілікті компанияларға берді. Қалған келісімшарт бойынша тендерлер жалғасуда.

1997 жылы «ӨБТК-ға» қол қойылғаннан бастап 2020 жылдың аяғына дейін тауарлар сатып алу, жұмыстар мен қызметтер көрсетудегі жергілікті қамтудың жиынтық үлесі 8,2 млрд АҚШ долларынан асты. **GRI 204-1**

КПО өзі орналасқан аймақтың, яғни Батыс Қазақстан обылысы өндірушілерінің тұрақты дамуына мақсатты түрде өз үлесін қосып келеді. Мұнай және газ өнеркәсібіне арналған машина жасауды дамыту бойынша «Ынтымақтастық бойынша өзара түсіністік меморандумы» аясында КПО «БҚО мұнай-газ өнеркәсібіне машина жасау» кластеріне қатысушы кәсіпорындармен тығыз қарым-қатынаста жұмыс істеп және оларды тауарларды жеткізуге, жұмыстар мен қызметтер көрсетуге арналған тендерлерде нарықты зерттеуге қатысуға тұрақты түрде шақырады.

Жасасқан келісімшарттар нәтижелерінде 2020 жылы КПО Батыс Қазақстан обылысы кәсіпорындарына тауарлар, жұмыстар және қызметтер жеткізу үшін 318,8 млн АҚШ долларын төледі, мұндағы жергілікті қамту үлесі 226 млн АҚШ долларын немесе 70,9%-ды құрады.

¹⁵ Тауардың Қазақстан аумағында өндірілгенін немесе қайта өңделгенін растайтын сертификат. Бұл сертификат Қазақстан аумағында қолдану үшін арналған, мысалы, жер қойнауын пайдаланушылардың сатып алуларында немесе Мемлекеттік сатып алуға қатысу кезінде айналысқа арналған.

Жергілікті жеткізушілердің әлеуетін дамыту

GRI 102-44

Бәсекеге қабілетті жергілікті жеткізушілерді тарту мүмкіндігі жергіліктендіруге бағытталған бастамаларды сәтті жүзеге асыруда анықтаушы фактор болып табылады.

2020 жылы 160-тан астам тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді жеткізуші қазақстандық компаниялар, сонымен қатар шағын және орта бизнес өкілдері Компания өткізген шаралар мен тренингтарға жұмылдырылды.

2020 жылы КПО Батыс Қазақстан облысының шағын және орта бизнес өкілдеріне арналған бизнесті басқаруда және әртараптындырудағы басты біліктіліктерін дамытуға арналған сынақтық бағдарламаны іске қосты. КПО мен Бөрлі ауданы әкімдігінің бірлескен бастамасы аясында, қызмет түрлері тікелей мұнай және газ өнеркәсібіне қатысты емес 146 шағын және орта бизнес субъектілерінің 150 өкілдеріне мамандандырылған онлайн-семинарлар өткізілді.

Қазақстандық өндірушілердің бәсекеге қабілеттілігін арттыру мақсатында, 2020 жылы КПО кезекті «ASME» және «API» халықаралық стандарттары бойынша сертификаттау бағдарламасын жүзеге асыруды бастады. Бағдарламаға қатысу үшін сегіз жергілікті өндіруші таңдалып алынды, олардың ішінен «Батыс Қазақстан машина жасау компаниясы» АҚ мен «Өскемен өнеркәсіптік арматура зауыты» АҚ-ы біліктілік іріктеуден сәтті өтіп, 2021 жылы «ASME» және «API» бойынша сертификаттауды күтуде.

КПО және «Дүниежүзілік банк» пен ҚР Үкіметі жергілікті компанияларды дамыту мәселелері бойынша кеңесші ретінде бекіткен «Euroconsultants S.A.» компаниясының ынтымақтастығының нәтижесінде, 17 қазақстандық компания ISO 14001, 18001, 9001, 45001 стандарттары бойынша сертификаттаудан өтті.

Жергілікті қамту мәселелері бойынша өзара әрекеттесу

GRI 102-44

Жергілікті өндірісті дамытуға инвестиция тарту үшін, КПО Ұлыбританияның халықаралық сауда департаментімен біріккен жұмысын жалғастыруда. Өзара әрекеттесудің мақсаты, біріккен кәсіпорындар ашу үшін және қазақстандық компанияларға технологияны табыстауға жәрдемдесу үшін халықаралық компаниялармен қарым-қатынас орнату болып табылады.

2020 жылы 13 қарашада КПО шетел инвесторлары кеңесі жанындағы энергетика мәселелері жөніндегі британ-қазақстандық жұмыс тобының онлайн мәжілісі-

не қатысты, мәжіліс барысында нарықтың ағымдағы жағдайының әсері, ғаламдық пандемия мен Қазақстанның ДСҰ-на мүшелігі, сонымен қатар, ESG (экологиялық, әлеуметтік және басқару мәселелері) аспектілері және Қарашығанақ кенорынының тұрақты дамуы саласындағы басымдықтарды жүзеге асыру үшін жергілікті қамту бойынша талаптарға шолу талқыланды.

2020 жыл бойына Компания мұнай газ саласындағы жергілікті қызметтер жеткізушілеріне қолдау көрсету бойынша Энергетика Министрлігінің, «KazService» және «Petrocouncil» қауымдастықтарының онлайн мәжілістеріне қатысты, сонымен қатар тендерлік процедураларға енгізілген өзгерістерді ескере отырып, тендер үдерісін түсіндіру бойынша вебинар өткізді.

Ұзақ мерзімді басымдықтар

GRI 102-13

2020 жылы КПО, «PSA» ЖШС-і және «KAZENERGY» қауымдастығы арасында қол қойылған «Отандық өнеркәсіпті дамыту бойынша өзара түсіністік меморандумы» аясында және ҚР Энергетика министрлігі, «PSA» ЖШС-і және КПО арасында қол қойылған «Бірегей жабдықтарды өндірушілерінің тауарларын Қазақстанда өндіру бойынша өзара түсіністік меморандумы» аясында бекітілген ұзақ мерзімді бастамаларды жүзеге асыру жұмыстарын жалғастырды.

2020 жылдың қараша айында ҚР-ның Индустрия мен инфраструктуралық даму министрлігі, ҚР-ның Энергетика министрлігі, Қазақстан машина жасаушыларының одағы мен үш ірі операторлар КПО, «Тенгизшевройл» және «Норт Каспиан Оперейтинг Компани» арасында «Мұнай-газ машинасын жасауды дамытудың халықаралық орталығын» ашу жөніндегі ниет туралы келісімге қол қойылды. Халықаралық орталық үш оператордың атынан қызмет атқарып, отандық мұнай және газ саласындағы машина жасауды дамытуға қатысып жүрген министрліктермен, «PSA» ЖШС-і өкілетті органымен және мұнай және машина жасау қауымдастықтарымен тығыз қарым қатынаста болады.

Бұрын қол қойылған жергіліктендіруге қатысты өзара түсіністік туралы меморандум аясында, КПО 2020 жылы бірегей жабдықтарды өндірушілерімен бірге жол карталарын құрау жұмыстарын жалғастырды. Ел аумағында шығарылуы ықтимал тауарлар мен қосалқы бөлшектер санаттары, жүзеге асыру мерзімі және ҚР-да шығарылатын есепті көлемдері анықталды. 2020 жылдың аяғында «Бейкер Хьюз», «Ханивел», «энВент» және «Стюарт Бучанан» компанияларымен бірлесіп жол карталарына қол қойылды.

ӘЛЕУМЕТТІК ИНФРАҚҰРЫЛЫМ GRI 102-44

2020 жылы КПО облыс аумағында 21 әлеуметтік және инфрақұрылымдық жобаның, соның ішінде жаңа ірі ұзақ мерзімді жобалардың іске асырылуын бастап, жалпы құны 10 млрд теңгеден (27 млн АҚШ долларына тең) асатын алты әлеуметтік және инфрақұрылымдық жобаны аяқтады. 2020 жылы жүзеге асырылған жобалардың тізбесі 43-кестеде көрсетілген.

43-кесте. 2020 ж. Орал қаласында және маңындағы ауылдарда КПО аяқтаған әлеуметтік-инфрақұрылымдық жобалар GRI 203-1

Саласы	Жабаның атауы	Іс жүзінде жұмсалған қаражат (млн теңге*)
Жолдарды жөндеу және салу	Орал қаласындағы Ә.Молдағұлова атындағы көше жолын И.Тайманов атындағы көшеден Куличев атындағы көшеге дейін күрделі жөндеу	686
Азаматтық құрылыс	“БҚО, Орал қ. Савичев көш., 85/3 мекенжайы бойынша орналасқан БҚО әкімдігі денсаулық сақтау басқармасының №7 Қалалық емханасы” ШЖҚ МКК ғимаратын күрделі жөндеу	426
	Орал қ. Мұнай базасы ауданындағы темір жол үсті өтпезолды және кірме жол жабынын қайта құру	6 233
	Орал қаласында мектеп салу (450 оқушыға)	2 355
	БҚО, Жаңақала ауданы, Жаңақала ауылында 160 көрермен орны бар дене шынықтыру-сауықтыру кешенінің құрылысы	403
	БҚО, Бөкей Орда ауданы, Сайхын ауылында 160 көрермен орны бар дене шынықтыру-сауықтыру кешенінің құрылысы	355
	ЖАЛПЫ:	10 458

* ҚҚС есептелген

Жаңақала ауылында салынған дене шынықтыру-сауықтыру кешені, Жаңақала ауданы, БҚО

Орал қаласындағы эстетикалық бағыттағы жаңа мектеп-гимназияның ашылуы

